

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1204. Usque Ad Annum 1230

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118030

§. 43. S. Guilielmi Bituricensis extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66406)

Sæcul. XIII.
A. C. 1208.

§. XLIII.

S. Guilielmi Bituricensis extrema.

Chro. Antisiod. ann.

Sup. Lib. LXXV. §. 28.

In Francia Crucigeri contra Albigen-
ses, recipiendæ Indulgentiæ desiderio
exciti, undique confluebant, Crucis si-
gnum assutum in veste ante pectus ge-
rentes, non humero, quo a Crucigeris
Terræ sanctæ discernentur. Guiliel-
mus Archiepiscopus Bituricensis quoque
sacrorum militum voto se obstrinxit,
quod Hæresis complures Ecclesias, ur-
besque suæ Provinciæ, infecisset. Sed
omnia necessaria ad profectionem hanc
parantem mors inopina occupavit. Is
ab annis novem, quibus Ecclesiam Bi-
turicensem regebat, virtutibus omnibus,
Episcopum exornantibus, præsertim
constantia, mansuetudine, & patientia,
claruerat. Ceterum consuetudinem in
totam Galliam introductam invenit,
qua Excommunicatis, cum absolventur,
præter satisfactionem Canonicam
multæ pecuniariæ injungebantur, eo
prætextu, ut a casu futuro saltem pe-
cuniæ amore retraherentur. Mos iste
sancto viro nequaquam probabatur, &
nihilominus non nulli magni nominis
viri suadebant, ut eum servaret, & lu-
crum quod inde rediret, si illud in faum
conferre ærarium nollet, in pauperes co-
rogaret. Guilielmus mediam viam te-
nuit

Sæcul. XIII.
A. C. 1208.

nuit, qua nec morem illum amplectere-
tur, nec etiam eum servantibus scanda-
lum crearet, si eorum doctrinam mani-
feste sperneret; nam cum Excommuni-
caris Absolutionem impertiretur, com-
pellebat eos ad promittendum, ipsos
multam esse soluturos, atque ut in of-
ficio contineret, sæpius minabatur, se
eam exacturum esse, sed nunquam exi-
gebat.

Eadem ratione consilia eorum elu-
sit, qui suadebant; impios & contuma-
ces armis persequeretur, sic pacem Ec-
clesiæ præstaret, ac exempla Antecesso-
rum suorum & morem Regionis seque-
retur. Ipse tempus petiit ad deliberan-
dum, divinamque opem invocandam,
quid sibi faciendum esset. Sed nunquam
eo adduci potuit, ut sanguinem huma-
num funderet, agros depopularetur, &
prædas ageret. Promisit se morem
servaturum, ne aliorum facta temere da-
mnare videretur; nihil vero, quod vim
saperet, unquam executus est. Satis ei
erat, induratos peccatores privatim cor-
ripere, poenitentiam vehementer urge-
re, inferni poenas minari, dum ipse pro
eis ad Deum orabat, & jejunabat. Nec
operam perdidit, namque hac mansue-
tudine complures improbos convertit,
qui contemptu, quo eum antea averfa-
bantur, in venerationem mutato, Præ-
suli

Sæcul. XIII.
A.C. 1208.
fili obediebant, ejusdem amicitiam qua-
rebant, Sanctum Archiepiscopum ap-
pellabant, illique, quorum pervicacia
vinci non potuerat, ab aliis tanquam re-
probi habebantur. Hic dispicimus, quam
profundas radices tunc egerit abusus,
pœnas temporales cum spiritualibus mi-
scendi, quem publice vituperare sanctis-
simus Præsul ausus non fuit.

Gall. Christ.
to. I. p. 773.
Maximo doloris sensu Guilielmi
Archiepiscopi animum affecit duorum
amicorum, quos tenere amabat, Gode-
fridi Archiepiscopi Turonensis & Odo-
nis Episcopi Parisiensis obitus. Gode-
fridus, olim Ecclesiæ Parisiensis Archi-
diaconus Bartholomæo in Sede Turo-
nensi, anno millesimo ducentesimo sexto
sucefferat, quam vero non plus bien-
nio tenuit, quippe vigesima nona Apr-
ilis, anno Domini millesimo ducentesi-
mo octavo, decessit e vita, quem Epi-
scopus Parisiensis, post menses duos &
medium, ad cœlestia secutus est. Hi
Præsules & Archiepiscopus Bituricensis
sanctæ amicitiae foedere conjuncti, cum
se invicem inviserent, nil nisi curam a-
nimarum, & Ecclesiarum Regimen lo-
quebantur.

vit. c. 8.
Illis duobus S. Guilielmus haud diu
superstes fuit. In Vigilia Epiphaniæ,
die quinta Januarii, anno millesimo du-
centesimo nono, ad populum suum di-
xit

Sæcul. XIII.
A. C. 1209.

xit ex Cathedra, in Ecclesia Metropoli-
tana S. Stephani Biturigis, quamvis la-
boraret febre, cujus vis hoc facto non
parum aucta est, nam aperto capite, &
in loco, ventis ac frigori obnoxio, præ-
dicabat. Tum, morbo in corpusculum
magis magisque sæviente, die quinta
extrema Unctione muniri petiit, qua
accepta, Viaticum quoque sibi præberi
voluit, atque ut majorem devotionem
profiteretur, surrexit de lectulo, ob-
vium se intulit, obortis lacrymis genua
flexit, diuque toto corpore prostratus,
extensis in modum Crucis brachiis, ora-
vit, ac tandem Corpus Servatoris nostri
sumsit.

Nocte sequente, extremam sibi ho-
ram imminere intelligens, Psalmos no-
cturnos recitaturus, quos media nocte
cantare solebat, cum signum Crucis su-
per labia & pectus formasset, & vix *Do-
mine labia mea aperies* pronunciare
valuisset, plura non est profecutus. Quod
moriturus non poterat, adstantes Cle-
rici absolverunt. Ipse nutu rogavit, in
terram se demitti, mox pavementum
sternitur cinere, ac Archiepiscopus, cili-
cio, quo clam utebatur, indutus, super-
imponitur, ubi paulo post spiritum Deo
reddidit. Agebatur dies decima Ja-
nuarii, qua nunc Ecclesia ejus memo-
riam colit. Ipse quidem sepulchrum
sibi

Sæcul. XIII. sibi in illa Abbacia, unde evocatus fue-
A. C. 1209. rat, destinaverat, sed Clericis populo-
 que Bituricensi repugnantibus, nec mor-
 tuum, a se avelli patientibus, in Ecclesia
 S. Stephani Biturigis terræ mandatū
 vivus defunctusque multis miraculis
 clarus.

§. XLIV.

Comes Tolosanus absolvitur.

Hist. Albig. **D**um Crucigeri milites in turmas
c. 11. coeunt, duo Legati Milo & Theo-
Catel. Comt. didisus Montiliacum, Provinciæ oppidum,
p. 244. profecti, complures Episcopos convoca-
Processus. runt. Quæsit Milo, quid agendum
lib. 12. ep. sibi, tum in negotio Pacis, tum Fidei, ex-
Innoc. III. istimarent, præsertim in causa Comitis
post epist. 85. Tolosani, jussitque quemlibet Episcopo-
p. 346. ibid. rum sententiam suam scriptam, & annu-
p. 365. ep. 106 lo signatam, de quibusdam Articulis sibi
 ab Abbate Cisterciensi suggestis, trade-
 re. Paruerunt illi, cumque tam memo-
 rati Abbatis quam Episcoporum opinio-
 nes inventæ fuissent consentaneæ, res
 omnibus prodigio similis visa. Ergo
 Milo Comitem Tolosanum Valentiam,
 præstituta die, ad se venire jubet. Adest
 ille, promittens Legato, facturum se,
 quicquid præscriberet. Legatus ex con-
 silio Episcoporum Comiti præcepit; in
 fidei servandæ pignus septem Arces ex
 illis Ditionibus, quas in Provincia tene-
 ret,